

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΚΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 601

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Έν Αθήναις, 12 Ιανουαρίου 1892

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις.	8.50
Έν τῷ ἐξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσίᾳ.	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήτσου Χατζοπούλου : Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, διήγημα. — Άλεξάνδρου Δουμά : ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ : Η ΔΕΛΦΙΝ, μετὰ εἰκόνων. — ΤΟ ΠΤΥΧΙΟΝ, διήγημα κατὰ τὸ ἰταλικόν. — Έδμόνδου δὲ Άμίτς : ΙΣΠΑΝΙΑ. — ΑΥΤΟΔΙΚΙΑ, διήγημα ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

Δ Η Γ Η Μ Α

‘Ακουτ’ ἐκεῖ ὁ μπαμπᾶς νὰ μοῦ λέγῃ τέτοια πράγματα ἔμπρὸς εἰς ἕνα... Ἐκεῖνος φαίνεται θὰ μ’ εὑρίσκειν εὐμορφότεραν, καὶ ἀπὸ τὸν μπαμπᾶν, καὶ δὲν ἐξεκολλοῦσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὰ δικά μου. Εἰς τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἐρώτησιν τοῦ μπαμπᾶ ἡ καρδία μου ἐσφουροκτυποῦσε τρομερά, καὶ περιμένον μετ’ ὀριζήσαν ἡγωνία τὴν ἀπάντησίν του.

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ἀπήντησε μειδιών, κ’ ἀποφεύγων τὸ βλέμμα μου, ὅτι ἡ δεσποινὶς Μαρία εἶνε ὠραία πάντοτε, ὅπως καὶ ἂν εἶνε ντυμένη...

Ὁ μπαμπᾶς ἐμεῖδεν τρομερά. Ἐγὼ τὰ ἔχασα, μοῦ ἤρχετο κάτι μέσα εἰς τὰ στήθη μου θερμό, θερμό, ποῦ μ’ ἐξάλιζε φοβερά.

— Εἶδες ἐκεῖ φιλοφρόνησις ! ὁ κύριος... Περικλῆς—τέλος Περικλῆ θὰ σοῦ λέω, βρε ἀδελφε—εἶνε τὸ ἴδιον σὰν νὰ μοῦ λέῃ. ὅτι δι’ αὐτὸν εἶμαι ὠραία πάντοτε, καὶ διὰ νὰ εἶμαι ὠραία, πᾶσι νὰ εἰπῇ ὅτι τοῦ...

Ὁὐφ ! ἀνοήσις, ποῦ σοῦ γράφω, κ’ ἐσὺ τὸ εἰδεύρεις δὲν θέλω νὰ φαίνωμαι ποτε ἀνόητη. Ἐκκλήμεθα λοιπὸν εἰς τὸν ἐξώστην, ἡ πόλις ὅλη ἔλαμπεν ὑπὸ τὸν ἥλιον, αἱ λυγερὰ ἐμειδιών ἀπὸ τὰ παρὰ θυρὰ των, παρρητροῦσαι κάτω εἰς τοὺς δρόμους τὴν ἀσυνήθη κίνησιν τῆς ἐορτῆς. Κάτω ἡ μικρὰ πλατεῖα ἦτο γεμάτη ἀπὸ κόσμον. Ἐφαίνετο μέσα εἰς τὰς λευκὰς ἐκείνας φουστανέλας, καὶ τὰ ἐρυθρὰ φέσια, τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα τοῦ διηγηματογράφου διερχομένου ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον. Ἡ Σοφία ἦλθε νὰ πάρῃ τὸν δίσκον. Ὁ Γιωργάκης, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὰ γόνατά μου τότε, τῆς ἐζήτησεν ἕνα μαχαίριδιον, ἀναλαβὼν τὴν ναυπήγησιν τῶν δύο θωρηκτῶν, αὐτὸς μόνος. Ἡ Χρυσούλα ἐκάθητο πλησίον τοῦ μ’ ἐσταυρωμένα τὰ χεράκια τῆς ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, καὶ τὰ ξέπλεκα μαλλιά τῆς ριγμένα τριγύρω εἰς τὸν λευκὸν λαϊμόν τῆς. Ὁ μπαμπᾶς ἐπιασέ γιερὴ κουθέντα μετ’ τὴν πολιτικὴν του, μετὸν κ. Περικλῆ. Εὐτυχῶς ὁ ἱατρὸς δὲν ἔτρεφεν οὔτε συμπάθειαν, οὔτε ἀντιπάθειαν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ὥστε ἤμην καθόλου ἡσυχη, καὶ δὲν ἐφοβοῦμην καμμίαν νευρικὴν διατάραξιν ἀπὸ μέρος τοῦ μπαμπᾶ. Ἐγὼ ἤκουα ὡς πάντοτε, καὶ

παρητηροῦσα ἀνέτως ἐκείνον. Πόσον γλυκὺς ἦτο ὁ τόνος τῆς φωνῆς του, καὶ μετ’ πόσῃ εὐγένειαν ἀπαντοῦσε εἰς τὴν πλήμυρην τῶν διθυράμβων τοῦ μπαμπᾶ. Ὁ Γιωργάκης ἐπῆρε τὸ μαχαίρακι ἀπὸ τῆς Σοφίας, καὶ στηριχθεὶς ἐπὶ μιᾷ καθέκας διὰ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν του, ἐκοπτε μικροὺς κλώνους ἀπὸ τὸ κλῆμα, τὸ ἀναρριχόμενον πρὸς τὴν στέγην, διὰ νὰ ἐξάρτησῃ δι’ αὐτῶν τὰ θωρηκτά του. Ἡ ἀδελφὴ του τὸν παρητῆρει ἄφωνα, μετ’ τὰ παιδικὰ τῆς ὄμματα προσηλωμένα ἐπ’ αὐτοῦ. Ἡ Σοφία, ἥτις εἶχε πολλὴν ὀρεξίν νὰ θαυμάσῃ κ’ αὐτὴ τὴν σκηνὴν ἐκείνην, ἠναγκάσθη μετ’ πολλὴν δυσἀρεσκείαν ν’ ἀποχωρήσῃ πρὸς τὸ μαγειρεῖον. Ἀπεχώρησα κ’ ἐγὼ δι’ ὀλίγας στιγμὰς ἐκεῖ, ἀφοῦ εἶχαμεν ξένους τὸ γεῦμα εἰς τὸ τραπέζι.

Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν μου εὗρον τὸν Γιωργάκη καθαρίζοντα τοὺς κλάδους καὶ ἀποθέτοντα μετὰ προσοχῆς τὰ τεμάχια των ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς ἀδελφῆς του. Μετ’ ὀλίγον ἤρχισε τὴν ἐξάρτησιν. Ἐλαβε τὴν κολοκύνθην εἰς τὰς χεῖράς του, τὴν ἐζύγισε μ’ ἐμπειρογνωμοσύνην παντοπώλου, σταθμίζοντος τὸ πώλημά του, κ’ ἐνέπηξεν εἰς τὸ μέσον τοῦ βάλους τοῦ ἰσολόγου ὕψους ξύλον.

— Αὐτὸ ἐδῶ εἶνε τὸ κατάρτι, εἶπε, θὰ τὸ κάμωμεν μ’ ἕνα μονάχα, θὰ εἶνε ἔτσι πειδὲ εὐμορφο. Τότε θὰ κάμωμεν τὰ παρὰ θυρὰ καὶ τοὺς φωταγωγούς τῶν πλευρῶν.

Καὶ ἐκοπτε, διετρύπα περίξ τὴν χονδρὰν κολοκύνθην, ἄλλου μὲν εἰς τετράγωνα, καὶ ἄλλου εἰς κυκλικὰ σχήματα.

— Νά, κάμε, ἐσύ, Χρυσούλα, τὰ κανόνια, πάρε αὐτὸ ἐδῶ τὸ κομμάτι κατάλαβες πῶς θὰ γίνουν ; βάλε ὅλα τὰ δυνατὰ σου, τῶν 26 τόνων. νά, οὔτε περισσότερον, οὔτε ὀλιγώτερον.

— Σεῖς, κυρία Μαρία, νὰ μετ’ δώσετε τότε κλωστές, μὰ πολλὰς κλωστές !... Ξέρεις τί κλωστές καὶ τί κακὸ ! χρειάζεται ἕνα θωρηκτό ;... θησαυρό !...

Τοῦ ἔφερα ἐκ τῆς ἐργαστήκης μου δύο κουβαράκια, καὶ τοῦ εἶπα χαμογελῶσα :

— Ὁ ἀρχέσουν, αὐτά, κύριε Ἰάσωνα ;

— Πῶς με εἶπες ; πῶς με εἶπες ; Ἰάσωνα, λέει ; Καὶ τί

εἶνε αὐτός ὁ Ἰάσων, παρκαλῶ : Κᾶνας μηχανικὸς εἰς τὸν ναύσταθμο, εἰς τὴν Ἀθήνα ἴσως ; Εἶνε μεγάλος πολὺ... Ἄ ! πῶς ἤθελα νᾶμουν ἕνα Ἰάσων ! ...

Ἡ ἀδελφὴ του ὅμως, ἥτις εἶνε μεγαλήτερή του, φαίνεται ὅτι ἔχει περισσοτέρως ἀπ' αὐτὸς ἱστορικὰς γνώσεις, καὶ μὲ διέκοψεν, εὐφύστατα :

— Ἐγὼ ὅμως δὲ θῶθελα νᾶμουν ποτὲ μιὰ Μήδεια, ποὺ σφάζει τὰ παιδιὰ της κομμάτια, κομμάτια, ὅπως ἐσὺ τὰ κολλοῦθις σου, διὰ νὰ σώσῃ ἕνα Ἰάσωνα ! ...

Ὁ ἀδελφὸς της, ὅστις τὴν ἤκουε προσέχων πολὺ, τὴν ἠρώτησεν ἐννεός :

— Καὶ τὸ ἔβαλαν φυλακὴ αὐτὸ τὸ τέρας, τὴν... τὴν Μήδειαν πῶς τὴν εἶπες ; ...

Ἡ μικρὰ κόρη προσήλωσε τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς ἐμέ, ὡς ἂν νὰ μ' εἶλεν : αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, τὸ ξέρετε σεῖς ;

Ἐγέλασα δυνατὰ, κ' ἐγέλασαν μαζί μου, καὶ οἱ συζητοῦντες, ἂν καὶ δὲν ἠνόησαν ἀρκετὰ τὸ πρᾶγμα.

— Λοιπὸν αὐτὸ 'νε τὸ τιμὸνι, ἐξηκολούθησεν ὁ μικρὸς, θὰ ἔμβῃ ἐδῶ ἀπὸ πίσω εἰς τὴν πρύμνη· μὰ κόπτετε, σὰς παρκαλῶ σχοινιά. Νά, ἔτσι· μετράτε ἴσα μὲ τὸν ἀγκῶνά σας... καταλάβετε ;

Προσεπάθησα νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ἦτο χαριέστατος σήμερα αὐτὸς ὁ μικρὸς. Κατόπιν ἐπέστρωσε τὸ κοῖλον τῆς κολλοῦνθης διὰ ξυλαρίων, ἐμπηχθέντων τοῦ ἐνὸς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἔδωσε τὰς κλωστὰς εἰς τὸ κατάρτι του, εἰς τὸν φλόκον του, ἐτοποθέτησεν ἀνὰ δύο ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου, τὰ ὑπὸ τῆς ἀδελφῆς του κατασκευασθέντα κανόνια, περιέδεσε μὲ πολλὴν τέχνην τὸ μικρὸν κανδήλιόν του ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος, δίκην τέντας. Ἐθεσεν ἐπὶ μικροῦ κοντοῦ διὰ σημαίαν μικρὸν τεμάχιον πανίου, χρώματος κυανοῦ, τὸ ὁποῖον εὗρεν εἰς τινα ἄκρον τοῦ ἐξώστου, ἐπῆρεν ἐπειτα δύο σιγάρα ἐκ τῆς καπνοθήκης, τὰ ἔδωσε σφικτὰ διὰ κλωστῆς, τὰ ἐνέπηξεν εἰς τὸ μέσον διὰ φουγάρα, τὰ ἦναψε, καὶ ἀπέθεσεν ὕστερα τὸ τεχνούργημα του ἐπὶ τινος γάστρας τοῦ ἐξώστου, θαυμάζων αὐτὸ κ' ἐπικροτῶν τὰς χεῖράς του. Ἡμεῖς ἐβλέπομεν ὅλοι μειδιῶντες, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔτρεχε καὶ μᾶς ἐφίλει διαδοχικῶς.

Αἰφνης ἀπεσπάσθη τῆς ἀγκάλης μου.

— Ἄ !, ἄ !, δὲν ἐκάμαμεν τὴν ἄγκυραν· πῶς θ' ἀγκυροβολήσῃ τό... τό... καλὲ πῶς θὰ τὸ βαφτίσουμε, πῶς νὰ τὸ ποῦμε ; ...

— Νά τὸ ποῦμε... νὰ τὸ ποῦμε, τὸν διέκοψεν ἡ Χρυσούλα, Ἐλλάς !...

— Ἐλλάς !, καλὸ ὄνομα, μὰ δὲν πηγαίνει, Ἐλλάς, σὲ θωρηκτό. Ἐλλάδα θὰ ποῦμε τ' ἄλλο... αὐτὸ σταθεῖτε... θὰ τὸ εἰποῦμε : Μαρία !..

— Ζήτη ! λοιπὸν ἡ Μαρία ! ἀνέκραξεν ἡ ἀδελφὴ του.

Τὰ ἐφίλησα καὶ τὰ δύο θερμά, θερμά. Μ' εἶχαν κατακτῆσθαι πλέον τὰ μικρὰ διαβολάκια.

Ἡ Ἐλλάς δὲν ἤργησε νὰ ἐξαρτηθῇ κ' αὐτῇ, καὶ μετ' ὀλίγων τὰ δύο πλοῖα ἠγκυροβόλουν ὑπὸ τὴν τράπεζαν τῆς αἰθούσης, ἐνῶ ὁ Γιωργάκης ἀνεφώνει, σοβαρῶς :

— Αὐτοῦ εἶνε ὁ λιμὴν τῆς Πόλεις !..

Ἡ ὥρα ἐπερνοῦσε θελκτικῇ. Κατὰ βάθος ἤμην τρελλή, τρελλή. Τὴν πολιτικὴν διεδέχθησαν ἕτερα θέματα ὀλιγώτερον σπουδαῖα, καὶ περισσώτερον εὐχάριστα. Ὁ μπαμπᾶς ὠμίλησε περὶ τοῦ γραφείου του, περὶ τῆς πολίχνης, τὴν ὁποίαν εὗρισκε περισσώτερον ἀπὸ ὑποφερτὴν δι' αὐτόν. Ἐγὼ ὠμίλησα περὶ τῶν Ἀθηνῶν, εἶπα χίλια τόσα πράγματα, χωρὶς νὰ λησμονήσω κ' ἐσέ. Τοῦ εἶπα, ὅτι ἔχω ἕνα ἐξάδελφον ἀληθῶς ἀξιώτατον, πολὺ κομψὸν καὶ πολὺ σπάταλον, ὅστις μόνις οἰκονομεῖται μὲ τὸν ἰσχνὸν μισθὸν τοῦ γραφείου του, καὶ μὲ τὸ ἀρκετὰ ἀξιώσιμον εἰσόδημα τοῦ ἐν Πατησίοις κτήματος του. Ἐκεῖνος ὠμίλησε περὶ Πρεβέζης. Μᾶς περιέγραψεν ἐν ὀλίγοις τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν του. Οἱ γονεῖς του τὸν ἀφῆκαν πολὺ μικρὸν, μόνον, καταμόναχον εἰς τὸν κόσμον.

Ἐὰν ἡ οἰκογένειά του δὲν εἶχεν ἕνα ἐνθερμον πιστὸν φίλον, τὸν μπάρπ' Ἀναγνώστην, ὅστις ἐπιμελεῖται τὰ κτήματά του εἰς τὴν Πρεβέζαν, ἡ πατρικὴ του περιουσία θὰ κατεβροχθίζετο ὅλη ἀπηνῶς ἀπὸ τοὺς συμπολίτας του, καὶ τοὺς Τούρκους. Αὐτὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἐφρόντισε περὶ τῆς σπουδῆς του μόνις ἀπετελείωσε τὰς ἐγκυκλοπαιδικὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Λευκάδα, ἀπεστάλη κατὰ τὴν τότε συνήθειαν, εἰς τὴν Πίζαν, ὅπου ἔλαβε τὸ δίπλωμα τοῦ δόκτορος, παρὰ τινι γνωρίμῳ οἰκογενεῖα τῆς μητρὸς του. Εἰς τὴν Πρεβέζαν ὡς ἱατρός ἔχει καλὴν ὑπόληψιν καὶ καλὴν πελατεῖαν. Ἡ σύζυγός του, τὴν ὁποίαν ἀνεμνήσθη μὲ συγκίνησιν, ἐνῶ ἐσφιγκε ζωντῶς τὰς μικρὰς χεῖρας τῶν τέκνων του, ἔχει ἀρκετὰ ἔτη ποῦ ἐπέθανεν ἀπὸ συγκοπὴν τῆς καρδίας. Μᾶς διηγήθη τόσον συγκινητικὰ τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον θάνατον, ὥστε ἐδάκρυσα. Τὸ παρατήρησε καὶ μοῦ ἐσφιγξε τὸ χέρι εἰς ἄκρον συγκινητικῆς, μὲ βαθύ ἐγνωμοσύνης βλέμμα. Εἰς τὸ σφίξιμο ἐκεῖνο ἐφρικίασα πολὺ, μὰ πολὺ, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἤδυνήθη νὰ κρυφῶ ἀπ' ἐκεῖνον τὴν ταραχὴν μου. Μᾶς εἶπε κατόπι διὰ τὰ τέκνα του, ὅτι ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τὴν ὀρφανίαν των. Δὲν ἔχουν κανένα εἰς τὸν κόσμον νὰ τὰ περιποιῇται, νὰ τ' ἀναθρέψῃ· αὐτὸς τί νὰ τὰ κάμῃ μὲ τὰς ἐνασχολήσεις τοῦ ἐπαγγέλματός του.

Ἡ παιδαγωγός των, ἡ καλὴ ἐκεῖνη γεροντοκόρη Στεφανία, ἐπασχεν ἀπὸ μαρασμόν, καὶ τὸν περασμένον χειμῶνα ἀπέθανεν εἰς τὰς ἀγκάλας του. Τὴν ἀπώλειαν τῆς ἡσθάνθη πολὺ τὰ τέκνα του ἔχοντες ἐκ νέου μίαν μητέρα, ἥτις ἦτο περισσώτερον ἀληθῶς ἀπὸ μίαν μητέρα δι' αὐτά. Εἰς τὸ ὄνομα Στεφανία τὰ μικρὰ ἔκλιναν τὰς μικρὰς κεφαλὰς των ἐπὶ τοῦ στήθους των κ' ἐδάκρυσαν.

Τὰ καυμένα τὰ μικρὰ ! Ἡ Στεφανία ἐκεῖνη ἦτο δι' αὐτὰ περισσώτερον πολὺ ἀπὸ μίαν παιδαγωγόν, ἦτον ; εἰμπερεῖ νὰ εἰπῇ κανεῖς, ἡ ἀληθινὴ μήτηρ των, ἀφοῦ τὴν καλὴν μαμὰν των ἀπώλεσαν εἰς καιρὸν, καθ' ὃν οὔτε ἠνόησαν, οὔτε ἡσθάνθησαν τὸν θάνατόν της.

Δὲν σοῦ φαίνεται ὅλη αὕτη ἡ οἰκογένεια ἀξία δακρύων ; δὲν σὲ συγκινεῖ ἡ ἀπλὴ, ἀλλὰ ὀδυνηρὰ ἱστορία της, καὶ δὲν ἔρχεσαι κἄπως ἔτσι αὐτομάτως νὰ συμπαθήσῃς, νὰ συμπάθῃς πολὺ τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον σύζυγον, καὶ νὰ λυπηθῇς κατὰκαρδὰ τὰ δυσταχῆ ὀρφανὰ ; Τὰ ὀρφανὰ !... Τί πικρὰ λέξις· πόσον παγωμένα κτυπᾷ εἰς τὴν καρδίαν... Δυστυχισμένη μαμὰ ! Ἐκλαψα πάλιν πολὺ τὸ μεσημέρι μετὰ τὸ γεῦμα μὲ τὴν πικρὰν ἀνάμνησίν της μέσα εἰς τὸ ζωμάτιόν μου, ἐνώπιον τῆς μικρᾶς εἰκόνης της.

Καὶ τότε ποῦ σοῦ γράφω, τὴν ἔχω ἐδῶ ἀπέναντί μου, κ' ἐνῶ μὲ βλέπει μὲ τὸ γλυκὺ βλέμμα της μέσα ἀπὸ τὸ πλαίσιόν της, ὑπὸ τὴν ἀναικτὴν ροδόχρουν ἐσθῆτά τοῦ γάμου της, μὲ κάμνει νὰ τὴν κλαίω καὶ νὰ τὴν πονῶ μὲ πόθον περισσώτερον ἀπὸ κάθε φεράν...

Τὸ γεῦμά μας ὑπῆρξεν εὐθυμότατον, ἐράγαμεν ὅλοι μὲ πολλὴν ὄρεξιν καὶ διεσκεδάσαμεν πολὺ μὲ τὰς εὐφυολογίας τῶν μικρῶν. Ὁ διηγηματογράφος, ὅστις ἦλθε κατὰ τὴν ὑπόσχесίν του διὰ τὸ γεῦμα, ἦτο ὠρρότερος τοῦ συνήθους· φαίνεται ὅτι ἡ σημερινὴ κίνησίς του δὲν τὸν ὠφέλησε ποσῶς, μ' ὅλας τὰς γριφώδεις σημειώσεις τοῦ χαρτοφυλακίου του, ἐν τούτοις ὅμως ἐφάνη πολὺ ἀτάραχος, ἂν καὶ ἐφαίνετο πολὺ καταβεβλημένος ὁ δυστυχὴς ὑπὸ τῶν συμπτώσεων τοῦ ἐπερχομένου πυρετοῦ, καταλαμβανόμενος συχὰ ὑπὸ ρίγους.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ γεύματος ἐφιλιώθη μετὰ τοῦ κ. Μίχου, ὅστις τὸν ἐβλεπε πάντοτε ὡς ἄνθρωπον ἐννοῶν τὴν ἀξίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ νέου διότι ἐγὼ ὅλον τὸ ὥρην πρόσωπόν του. Μᾶς ὠμίλησε περὶ τῆς Λευκάδος, ἥτις ἀρέσει παλὺ εἰς τὸν ἱατρὸν διὰ τὸ κλίμα της, καὶ πολλὰκις μεταβαίνει ἐκεῖ μελετῶν τοποθεσίας τινάς, αἵτινες ἐνδιαφέρουν μέρη τινὰ μιᾶς ἱστορικῆς περιπετειᾶς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, τῶν χρόνων τῶν ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν.

Ὁ διηγηματογράφος ἤκουεν ὅλος αὐτιά τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπειτα μᾶς ὠμίλησε περὶ τοῦ Βαλκωρίτου τοῦ συμπατριώτου του ποιητοῦ. Μᾶς ἐξήρε τὴν δύναμιν τοῦ ὕφους του, τὴν ἁρμονίαν τῶν στίχων του. Μᾶς περιέγραψεν ἀρκετὰ καλὰ τὴν θελκτικὴν Μαδουρῇ, τὴν προσφιλεῖν εἰς τὴν ἐθνικὴν ψαλτὴν, καὶ τὸν ἀτυχῆ πρόωρον θάνατόν του. Με φαίνεται, αὐτός ὁ νέος, ἀπὸ ἐνὸς διηγήματός του ποῦ ἐδιάβασα, καὶ ἀπὸ τὴν καθόλου ἀνάπτυξίν του, ἂν ζήσῃ ὁ ἀτυχής, διότι φαίνεται πολὺ καταβεβλημένος τελευταίως, καὶ θὰ γράψῃ, καὶ θ' ἀναφανῇ ἡ ἀξία του εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ὑποφέρουν τὰ πρωτότυπα ἔργα. Δυστυχῶς ἐσὺ οὕτε ξένον, οὕτε πρωτότυπὸν τι διαβάσεις, ὥστε δὲν σ' ἐνδιαφέρει περισσότερο αὐτός ὁ νέος.

Τὸ βράδυ ἐπήγαμεν μετὰ τὴν βάρκαν οἰκογενειακῶς, οὕτως εἰπεῖν, ὁ κ. Μίχος, τὰ παιδιὰ, ὁ μπαμπᾶς, καὶ ἐγώ. Ὁ διηγηματογράφος ἠναγκάσθη ν' ἀποχωρήσῃ καταληφθεὶς ὑπὸ πυρετοῦ. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν μας ἐκαθήσαμεν εἰς τὰ σκαμνία ἐξοχικοῦ τινος καφενίδιου ἐν μέσῳ τῶν ἐλαίων τῆς κόμης, ἐν εἰδὲ παραπήγματος ἐμπειπηγμένου, παρὰ τὴν δημοσίαν ὁδόν. Ἐκεῖ πλησίον ἔχουν ἀνεγείρῃ ἕνα μικρὸν πάλκον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παίζει ἀνατολικὸς σκοποὺς καὶ ἀνατολικά ἄσματα μιὰ κομπανία, ἐρχομένη ἐκ Σμύρνης, καὶ διευθυνομένη ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἔφθασε καὶ ἐδῶ. Ὁ θίασος οὗτος σύγκειται ἀπὸ δύο βιολιστάς, καὶ δύο ἄλλους ἀκόμῃ ἑτέρους, ἐξ ὧν ὁ εἰς παίζει κλαρίνο, καὶ ὁ ἄλλος σαντούρι. Τὸ ὡραῖον φῶλον ἀντιπροσωπεύει μιὰ κυρία Εὐθαλία, ξανθὴ, χαριεστάτη νεανίς, μ' ὅλην τὴν μαρίαν τὴν ὁποίαν δεικνύει πρὸς τὰς ταινίας διότι εἶνε κατὰ μέτρον ἐκ τούτων, καὶ διὰ τοῦτο βέλτεια ἤκουσά τινα ἀποπίσω μου ἀποκαλοῦντα καὶ ζωγραφίζοντα αὐτήν, οὕτω :

— Μπρέ, μάτια μου, αὐτὸς εἶνε στρατηγὸς μ' ὅλα τὰ παρασήματά του ! ..

Ἐν τούτοις ἂν δὲν τραγωδῇ καλὰ, χορεύει ὅμως ἐξαίρετα, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐμπειρογνομόνων, τὸν ἀνατολικὸν χορόν. Ἐν γένει διὰ τὴν μικρὰν πολίχνην ὁ θίασος ἐκεῖνος εἶνε μιὰ καλὴ ψυχαγωγία. ὅλοι τὸ βεβαίουν. βλέπεις. Δι' ἐμὲ εἶνε καὶ ἀπαράλλακτον ἀπὸ τὰ ὠδεῖα τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Λαυρίου, τὰ ὁποῖα εἶχα τὴν ἀτυχίαν ν' ἀκούσω ἐπὶ πολλὴν ὥραν, μίαν ἐσπέρην — μαζὶ σου, ἂν δὲν ἀπᾶτῶμαι, χαριτωμένῃ ἐξάδελφῃ — ὅτε ἀνέμενον τὸ τρεῖν τῆς Κηφισιάς. Ἡμεῖς ἐπεράσαμεν ἀρκετὰ καλὰ ἐκεῖ. Ὅλοι οἱ πλησίον καθήμενοι μόλις ἀντίκρυσαν τὸν μπαμπᾶ ἐσηκώθησαν καὶ μᾶς ἐχαίρετισαν εὐγενέστατα.

Ἐκαθήσαμεν ἐκεῖ ὑπὸ τοὺς κλώνους γηραλέας ἐλαίας. Ὅλιγοι φανοὶ κρεμάμενοι ἐκ τῶν πλησιεστέρων ἐλαίων, κατὰ δικστήματα, ἐφώτιζον διὰ τοῦ ἀθλίου φωτός των τὴν νεολαίαν τῆς πολίχνης χειροκροτοῦσαν ἐνθουσιωδῶς τὴν εὐτυχῆ χορεύτριαν, ἐνῶ οἱ ἀπαθέστεροι ἀνεπαύοντο ἡδυπαθῶς ἐν ἀνατολικῇ ἀπολαύσει, ἀφῆνοντες νὰ πλαγῇται ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ των εἰς τὴν ἁρμονίαν τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ἄσματος ροφῶντες τὸν ναργιλέ των ἡχηρῶς. Ὁ κ. Περικλῆς μᾶς διηγῆθη τότε ἔθιμά τινα τῶν Τούρκων ἐκ τῆς συμβιώσεως τῶν ὁποίων φαίνεται, ὅτι ἀρκετὰ τοὺς ἐσπούδασεν. Ἐκαθήμεθα πλάϊ, πλάϊ ἔχοντες ἐμπροσθέν μας τοὺς μικροὺς βυθισμένους εἰς ἐντελὴ ἀκινήσιαν, εἰς ἀληθὴ νάρκη, θὰ ἔλεγες, πρὸ τῶν σελαγισμῶν τῶν κοσμημάτων τῆς Εὐθαλίας ὑπὸ τὸ φῶς πελωρίου λυχνίας. Ὁ μπαμπᾶς ἐκραξέ τον ἔσθρον καὶ ἔστησαν μετὰ χαμηλὴν φωνὴν μίαν συζήτησιν, ἥτις δὲν μᾶς ἐνδιέφερε ποσῶς. Τὸ μαϊστράλλάκι ἤρχετο ὁροσερὸ, ὁροσερὸ ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ὁροσερότερα ἔφθινεν εἰς τὴν καρδίαν μας ὅσπερ ναχμός τῶν κυμάτων. Ψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐμεσουράνει ἀφειργῆς ἡμισέληνος ἐν μέσῳ τῆς σωρείας τῶν ἄστρον. Τί ἐλέγομεν ; Δὲν ἐνθυμοῦμαι τίποτε, τίποτε, ἂν καὶ καθε λέξις ἐξερχομένη ἐκ τῶν χειλέων του με συνεκίνηε βαθύτατα. Θὰ εἶπαμεν πολλὰ διότι ἐκουράσθημεν πλέον καὶ ἐσιγήσαμεν μετὰ τοὺς οὐρανόθεν προσηλωμένους ἀορίστως πέραν τῆς μικρᾶς ἐξέδρας,

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ἐκεῖνος ἐθώπευεν ἡρέμα διὰ τῆς πατρικῆς χειρὸς του τὴν κόμην τοῦ Γιωργάκη, καὶ ἐγὼ ἐπαίζον διὰ τῶν δακτύλων μου, μετὰ τὰ καστὰνὰ μαλλάκια τῆς Χρυσούλας. Τὰ συχνὰ βλέμματα, τὰ ὁποῖα μοῦ ἔρριπτε, μ' ἐστενοχωροῦσαν πολὺ, ἐνῶ ἐξ ἄλλου μ' εὐχαριστοῦσαν περισσότερο. Ἀ! ἐκεῖνα τὰ βλέμματα τοῦ ἔκλειον τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας του, ἔκλειον αὐτὴν τὴν καρδίαν τοῦ ὁλόκληρου. Κ' ἐγὼ διενεούμην ἂν ἤμποροῦσα νὰ τὸν ἀφήσω νὰ μ' ἀγαπήσῃ, χωρὶς νὰ σκέπτομαι, ἐννοεῖται, ἂν τὸν ἡγάπων ἐγώ. Βλέπεις, μ' ἄλλα λόγια, σοῦ ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ φύλου μας, χωρὶς νὰ θέλω, ὅπως χωρὶς νὰ θέλω ἐφαινόμην εἰς ἐκεῖνον φιλάρεσκος. Καὶ ὅμως δὲν μ' ἀρέσει ποτέ, ποτέ, ἡ φιλαρέσκεια. Εἶνε καὶ τρομερὸν δι' ἐμὲ αὐτὸ τὸ κοινὸν πάθημα. Θέλω πάντοτε νὰ φέρωνται καὶ νὰ φέρωμαι ὅπως εἶμαι, ὅπως μ' ἔχη πλασμένην ἡ φύσις. Τὸ ἐννοεῖς, αὐτό, σὺ ὅστις δαπανᾷς τέταρτον ὁλόκληρον διὰ τὸν λαίμοδέτην σου μόνον ; Κ' αὐτὸ τὸ θέλω περισσότερον τώρα εἰς τὴν ζωὴν ὅπου ζῶ, ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, ἥτις θὰ εἶνε μία τῶν εὐτυχεστερῶν ἡμερῶν τῆς ζωῆς μου.

— Εἶδες τί ἀφελής, τί ἀπλοῦς ἄνθρωπος ποῦ εἶνε, πῶς τὸ πρόσωπόν του δεικνύει ὅλην τὴν οὐδυνὴν τῆς πληγωθείσης καρδίας του ἐν τῷ βίῳ ; ἐπανελάμβανεν καθ' ἑαυτήν, ὅπως ἀποδιώξω τὸν πειρασμόν, ὅστις μ' ἐκόλλησεν αὐτοῦ πέρα εἰς τὴν ζωὴν τῆς προσποιήσεως καὶ τῆς μιμήσεως.

Καὶ ἀτενίζουσα διὰ τοῦ βλέμματος τὴν ἡμερον ἐκείνην ζωὴν πλησίον μου, ἐν ἣ ἐκαστος ἄφινε τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν φυσικὴν κλίσιν του, νὰ φαίνεται εἰς ἥτο, οἱ νέοι θορυβοῦντες καὶ εὐθυμοῦντες μετὰ τὸ κύπελλον ἀνὰ χεῖρας, μετὰ τὸ βλέμμα τῆς νεότητος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, μεθυσκόμενοι, ἀφαρπαζόμενοι εὐθὺς ὑπὸ τοῦ ἄσματος καὶ τοῦ χοροῦ, οἱ πρεσβύτεροι, ἐγκρατέστεροι ἐαυτῶν, παρακάμψαντες πλέον τὴν ἡλικίαν τῆς ἡμεριμνησίας, ἀπελάμβανον τοῦ θεάματος ἡσυχώτεροι, ἀπαθέστεροι, ὅπως ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματός των ἀπῆτει, καὶ ἐπεθύμει ἡ ψυχικὴ κατὰστασις των, τὰ παιδιὰ ἀμελῆ, ἐκθαμβὰ, μετὰ διηνοιγμένους ὀφθαλμούς εἰς τὸ θέαμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἤσθάνετο ποσῶς ἡ καρδία των, καὶ δὲν ἦναι καθόλου ἡ ψυχὴ των, καὶ ἀτενίζουσα τέλος ὅλην ἐκείνην τὴν ἀνθρωπίνην εἰκόνα, φυσικώτατα πλήττουσαν τὸ βλέμμα, ἔγιναν θωπεῖν φιλόσοφος, καὶ ἐστοχάσθηκα ὁποῖα θὰ ἦτο ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐφάνη εἰς τὸν πλησίον οὐρανὸν τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην νὰ βιάσῃ τὴν φωνὴν τῆς πρώτης, καὶ νὰ καλύψῃ διὰ φύλλον συκῆς τὴν γυμνότητα τοῦ δευτέρου.

Τὰ μικρὰ ἐνύσταζαν μετὰ τινα ὥραν, καὶ εἶχον δικαίον ἥτο περασμένη ἡ ἐνδεκάτη, καὶ ἀπεχωρήσαμεν. Κάτωθεν τῆς θύρας τοῦ ἱατροῦ τὰ ἐφίλησα ἐπανεληλυμένως διὰ τελευταίαν φορὰν, καὶ ἦσαν τόσον νόστιμα ἐκείνην τὴν στιγμὴν μετὰ τὰς βεβαρημένας ἐκ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας κεφαλὰς των, κλινούσας ἀδιακόπως πότε ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τοῦ ὤμου των, καὶ πότε ἀπὸ τ' ἄλλο. Ἐκεῖ ἐσφίζαμεν τὰς χεῖρας ἀλλήλων καὶ ἀπῆλθομεν.

Ὁ μπαμπᾶς ἐπίσης εἶχε κουρασθῇ, καὶ ἡ ἀνοδὸς μας εἰς τὸ ἐπαρχεῖον ἔγινεν ὅλος διόλου σιωπηλὴ. Ἐγὼ ἐσκεπτόμην ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐνῶ ἀνέβαινον τὴν κλίμακα, καὶ ἤκουον ἀφυπνιζομένην τὴν Σοφίαν νὰ μᾶς φωτίσῃ, τὰ μικρὰ ὄφρανα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιπτον εἰς τὴν μικρὰν κλίνην των κατὰ σκοπὰ, ἄνευ μητρικοῦ φιλήματος, ἄνευ μητρικῆς περιθάλψεως.

— Τὰ καὶ μὲν τ' ἀδελφάκια, ἐψιθύρισα, ἀρκετὰ εὐκρινῶς, ὥστε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ ὁ μπαμπᾶς ἀνήσυχος :

— Τί ἐπαθες, Μαράκη μου ; ..

Ἐγέλασα μετὰ τὴν ἀνησυχίαν του, καὶ τὸν ἐφίλησα ἐπανεληλυμένως.

— Πήγαμε νὰ κοιμηθῇς τώρα, παιδιὰ μου, μοῦ εἶπεν ἀνταποδίδων μοι τὰ φιλήματα καὶ τὰς θωπείας μου.

Κ' ἐγὼ ἀντὶ νὰ κοιμηθῶ, ἐκάθισα βλέπεις καὶ ἐβασάνισα ἐμαυτήν, ἕνα φανὼ ἀληθινὴ, κατὰ βάθος ἀληθινὴ, χωρὶς

καρμύαν ὀπισθοβουλίαν. Πιστεύω ὅτι θὰ σὲ εὖρω πιστὸν καὶ καλὸν πνευματικόν... Ἀλλὰ τί κάμνω, δι' ὄνομα Θεοῦ!.. φέγγει, φέγγει κ' ἐγὼ θὰ χάσω τὸν ὕπνον μου, τὰ ὄνειρά μου. Ἀλλὰ θέλω νὰ κοιμηθῶ, θέλω νὰ ἴδω ὄνειρα ἀπόψε, καὶ θὰ κλείσω τὸ παράθυρόν μου, ἵνα μὴ μ' εὕρῃ ἡ ἡμέρα ἄυπνη... Ναί, ναί! θὰ κοιμηθῶ καὶ θὰ ὀνειρευθῶ τὴν καὶ- μένην τὴν μαρμὰν μου καί... ἐκεῖνον...

Σὲ φιλῶ γλυκὰ, γλυκὰ
ἡ ἐξαδελφοῦλα σου

MARIA

"Α! βλέπω ὅτι τὰ πράγματα ἐχόνδριναν πλέον... "Αν τὸν ἡγάπησε μὲ τὰ σωστά της αὐτὸν τὸν ἱατρὸν, τόσον τὸ χειρότερον δι' αὐτήν... Τὸ χειρότερον, λές, κ. Παναγιώτου; τὸ χειρότερον λές, ἡ εὐγενεία σου;... Χμ! αὐτὸ δὲν τὸ εἰ- ξεύρομεν. Για νὰ τὰ πούμε οἱ δύο μας, ἀπὸς μὲ φαίνεται κ. Παναγιώτου ὅτι ἦλθεν ὁ καιρὸς ποῦ θὰ σοῦ ξεφύγῃ τὸ κηπάριον τῶν Πατησίων... τὸ δῶρον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπε- σχέθηκε, τῆς χαριτωμένης ἐξαδέλφης σου, διὰ τὸν γάμον της... "Εμ! δὲν πᾶει στὸ καλὸ τὸ κηπάριον!.. ἀρκεῖ νὰ τὸν... νὰ τὴν... ἐπαιρνε ἐκεῖνος ὁ μωσχιάτρης. Δὲν τὸν ξέρομε ἀλή- θεια, ἀλλ' ἂν πιστεύσωμεν εἰς ὅ,τι γράφει ἡ ἐρωτευμένη δε- σποινίς δὲν εἶνε εὐκαταφρόνητος ὁ ἱατρός μὲ τὴν πελατεῖαν τῆς κοινότητος τῆς Πρεβέζης καὶ τῶν κτημάτων του τοῦ εἰ- σόδημα... Οὐφ! πολὺ ἀδιάκριτος εἶσαι κ. ἐμποροῦπάλληλε!.. Μ' αὐτὸς ὁ λαιμοδέτης ἐδῶ δὲν δένεται ἔτσι ποῦ τὸν θέλω... ἂν τὸ ἔξερε ἡ ἐξαδελφοῦλα μου πῶς περασμένη μία ὥρα στὸν καθρέφτη μ' αὐτὸ τὸ διαβολομετάξι... λές, ἕνα τέταρτο κάμνω νὰ τὸν δέσω;... νά, ποῦ ἔχω τρία, μὲ συμπάθειο, κ' ἀκόμη λυτὸς μένει... Σὲ τί ἀνησυχία ποῦ εἶμαι νὰ μάθω τὴν συνέχειαν αὐτοῦ τοῦ μυθιστορήματος τῆς νέας σχολῆς. "Α! ἐδῶ πειὰ δὲν ἔχομεν ρωμαντισμούς, κ. Παναγιώτου, πράγματα καὶ πρόσωπα ζωντανά, χειροπιαστά... Τὸ μόνον μένει τώρα νὰ μὲ φυλάξῃ ὁ θεός, νὰ μὴν ἀνακατευθῶ κ' ἐγὼ εἰς αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα. Ἡ συνάφεια μὲ μυθιστορή- ματα μὲ τρομάζει.

"Ἐχω λάβῃ φοβεράν ἀντιπάθειαν ἐναντίον των ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ μαθητικοῦ μου βίου, καθ' ὃν χρόνον μοῦ ἔγιναν αἰτία, τὰ κατηραμένα, ν' ἀφήσω τὰ γράμματα, καὶ νὰ γίνω θεὸς μου!... ἕνας ἐμποροῦπάλληλος. Ἀλλ' ὁ θεὸς μου, λέγει, πῶς ἔχω μέλλον, θὰ κάμω ἰδικόν μου κεφάλαιον ἀργότερα, θὰ συστήσω κ' ἐγὼ μιὰ μέρα ἕνα ἐμπορικὸν οἶκον, θὰ ἔχω ἰδικόν μου γραφεῖον, θὰ δημοσιεύω τὸν ἰσολογισμόν του ἱσως εἰς καρμύαν ἐφημερίδα, θὰ ἔχω τέλος τοῦ πλουτοῦ τὸ γάλα... Δὲ βαριέσαι νὰ τὰ λές, ἀξιαγάπητε θεῖε!... Καθὼς μοῦ φαί- νεται, θὰ κολληθῶ σὰν τὸ στρεῖδι στὸ βράχο εἰς αὐτὸ τὸ δωματίον τῆς κυρὰ-Γιάνναινας... λαιπὸν μακριὰ ἀπὸ μυθι- στορήματα καὶ πραγματικὰ μάλιστα!... Φθάνει ἡ ἀνά- μνησις ἐκείνη τοῦ σχολείου. Ὁ κακομοῖρης ὁ καθηγητὴς τῶν λατινικῶν!, τὸν θυμᾶμαι ἀκόμη σὰν τὸν ἐκόλλησα σφικτὰ, σφικτὰ στὸν τοῖχο, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γείνη κ' αὐτὸς ἕνα μῦθον του. Τοῦ ἐφαίνετο, ἔλεγε κατόπιν, ὅτι ἀπὸ τότε ἔχει κἄτι σὰν σίδερο εἰς τὸν λαιμόν του αἰωνίως... Μωρέ! πῶς δὲν τὸν ἐπνίξα, τὸν ἀνθρώπο; ὅλλὰ ποιὸς τοῦπε νὰ θελήσῃ νὰ μοῦ πάρῃ τοὺς Ἀθλίους... Οἱ Ἀθλιοὶ τότε εἶχαν πέρασι εἰς τὸ Γυμνάσιον, ὅλα τὰ θρανία εἶχαν γίνη θαυμασταὶ τοῦ Οὐγῶ, κ' ἐγὼ ποῦ εἶχα καταφάγῃ στὸ διάβασμα καὶ κανα- ρινιδῶν καρδιές, μάτια μου, δὲν εἶχα διαβάσῃ τοὺς Ἀθλί- ους ἀκόμα... Καὶ σὰν μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία ἐκείνη νὰ τοὺς συσφρῶσω ἔτσι ἀπὸ ἕνα συμμαθητὴν μου, ποῦ ἔλεγεν Ὁβιδί- ο ἐκείνη τὴν στιγμὴ, ἦλθεν ὁ καλὸς σου νὰ μοῦ τοὺς πάρῃ, καὶ νὰ μ' ἀποβάλλῃ, λές... Μιὰ σοῦ τὸν ἔχω τὸν Λατῖνο, κό- καλο στὸν τοῖχο... "Ε! ἀποδέθηκε τέλος κ' αὐτὸς ὁ λαιμο- δέτης;... ἔτσι νά, καλὰ 'νε ἐκεῖ... Θέλει λές ὀλίγο σφιζιμο; "Α! ὄχι, ὄχι, ἐκείνη ἡ πτυχὴ του εἶνε θεός, μωρὲ μάτια

μου!... Λαιπὸν τί ἔλεγα;... Οὐφ! θὰ πάω ἐξω πειὰ, μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ πάθω πνιγμονὴν ἐδῶ μέσα...

— Τὸ κλειδί, κυρὰ-Γιάνναινα, σὲ παρακαλῶ, πάρε τὸ κλειδί...

Η'

Καλὲ μου ἐξαδέλφε!

"Ο Αὐγουστος ἦλθε ὁροσερός, χαρωπός, εἰμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς μὲ τὰ χρυσὰ του τὰ σταφύλια καὶ τὰ ξανθὰ του ροδά- κина, ποῦ μᾶς στέλνει ἡ Πρεβέζα· διότι ὁ τόπος ἐδῶ εἶνε ξη- ρός, γυμνός, ἀδενδρός, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Οἱ κάτοικοί του μὲ φαίνεται ὅτι ἀποζοῦν οὐχὶ ἐκ τῆς θαλάσσης, τὴν ἐκμετάλ- λεισιν τῆς ὁποίας, οὕτως εἰπεῖν, ἀφίνουσιν εἰς τὴν τεμπελιά των, ἀλλὰ ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ κάμπου, ὅστις ἐξαπλοῦται εὐφορος πρὸς τὸ μέρος τοῦ Μενιδίου, καὶ τῆς τουρκικῆς Σαλα- ὤρας. Εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ ἐπισκεφθῶ προχθὲς τὸν θελκτι- κὸν αὐτὸν κάμπον. Κατόπιν ὠραίας ἐσπέρας, καθ' ἣν ὁ ἥλιος ἐχρύσου ὁλόκληρον τὸν μυχόν τοῦ Ἀμβρακικοῦ ἐπεβιδάσθη- μεν μικρὰς τινος μπρατσέρας, ἐγὼ, ὁ μπαμπᾶς, καὶ ὁ κ. Περικλῆς, τὰ μικρὰ καὶ ὁ διηγηματογράφος, καὶ μετὰ τρί- ωρον πλοῦν ἀπεβιδάσθημεν εἰς τὸν Ἀράπην. Διὰ νὰ ὑπάγῃ κα- νεὶς εἰς τὸν Ἀράπην ἔχει εἰς τὴν διαθέσιν του καὶ τὴν διὰ τῆς ξηρᾶς ὁδὸν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἠβελήσαμεν νὰ θυσιάσωμεν εὐκολα, τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς θαλάσσης. Τὶ ὠραία βρα- дуὰ ἐπεράσαμεν! Ἡ θάλασσα ἐδῶ εἶνε ὠργισμένη πάντα, σπα- νίως τὴν βλέπεις ἡρεμοῦσαν. Ὅμοιάζει μὲ τὴν χρονίαν ἐκείνην ὄρν, ἥτις ζητεῖ θυέλλας εἰς τὴν οὐρανοκόρυφον κεφαλὴν της, καὶ ἀφίνει τὴν σιγηλὴν αὐρανὴν διὰ τοὺς πόδας της.

Νομίζεις ὅτι βαυκαλῶνται αἰωνίως ἀπὸ τὸ παράπονον τῶν κυμάτων της, τὰ ὁποῖα τώρα μὲν ἔρχονται καὶ φιλοῦν μὲ περιπάθειαν τοὺς βράχους καὶ τὴν ἀμμουδιά των, τώρα δὲ κυλᾶνε ὀρμητικὰ καὶ διασκορπίζονται εἰς χρυσὴν βροχὴν ἀ- φροῦ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. "Α! ὠραιότεραν ἀπόλαυσιν τῆς θαλάσσης δὲν ἠσθάνθην ποτέ, ποτέ... Ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὀλοφουσκωτὰ καὶ μαγευμένα κύματα ποῦ ἀνεβοκατέβαιναν ὡς ἀγάλαι προβάτων ἐπὶ μακρὰς λοφοσειρᾶς, ἕνα ἀπλούστα- τον σῶμα ξύλου μᾶς ἐχώριζεν.

Εἶχα καθίσθαι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σκάφους, τόσον εἰς τὸ ἄκρον, ὅπου ἐννοιῶθα τὴν περὶ ἐδῶ μου νὰ κολυμβᾷ καὶ νὰ ἀφρίζῃ κ' αὐτὴ μέσα σ' ἐκείνη τὴ ζάλη τοῦ ὕψους στοιχείου. Τὰ μικρὰ τὰ ἐκράτησα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πλοῦ μας, πλησίον μου ἐπὶ τῶν γονάτων μου. Ὁ Γιωργάκης ἐφάνη θα- ρευτότερος τῆς ἀδελφῆς του.

Ἐκὺτταξε τὰ κύματα μὲ ἀπάθειαν θαλασσοδαρμένου ναύτου, καὶ μοῦ ἔλεγε κἄτι λόγια τρελλὰ, γεμάτα ἀπὸ ποί- ησιν καὶ χάριν, ἐνῶ ἡ ἀδελφὴ μου μ' ἐσφίγγε ἀπὸς φοβι- σμένα εἰς τὸ στῆθος μου γυμνῆ. Τὶ ὠραῖον ἐφαίνετο τὸ μι- κρόν μου ὄρφανὸ ἐκεῖ εἰς τὴν ἀγκαλιά μου. Τὰ καστανὰ μαλ- λᾶκια τοῦ ξέπλεκα, ξέπλεκα εἰς τοὺς ὤμους του ἤρχοντο εἰς κάθε πνοὴν τῆς αὐρᾶς, εἰς κάθε ταλάντευσιν τοῦ σκάφους καὶ μ' ἐθώπευσεν εἰς τὸ στόμα, ὀλοῦθε. Πόσας φορές χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἐνῶ τὰ χεῖλη μου ἤγκιζαν τὰ ἰδικὰ της κατελαμβανόμεν ὑπὸ ἐλαφροῦ ρίγους, ἐνῶ ὁ πατὴρ της ὁ ἀτυχὴς ἐκὺτταζε τὸ σύμπλεγμα μὲ συγκεκλινημένον ὄμμα. Αὐτὰ τὰ μικρὰ πλέον μὲ κατεμάγευσαν, μὲ κατέκτησαν ἐντελῶς. Τὰ σφίγγω καθὲ στιγμὴν εἰς τὴν ἀγκαλιά μου, καὶ τὰ κρατῶ σφικτὰ, σφικτὰ, τρέμουσα εἰς τὴν ἰδέαν μήπως τὰ χάσω μίαν ἡμέ- ραν. Μὲ φαίνεται πῶς εἶνε δικὰ μου παιδιὰ, ἀληθινὰ ἀδελ- φᾶκια μου, καὶ τ' ἀγαπῶ, τὰ λατρεύω μὲ κἄτι περισσότερον ἀπὸ μανίαν. Τὰ καὶ μὲν τὰ ὄρφανά!...

Ὁ διηγηματογράφος, ὁ ἀτυχός, ἀναπνέων τὸν ζωογόνον ἐκεῖνον ἀέρα τῆς θαλάσσης ἐφαίνετο χαρούμενος πολὺ, καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ἐλαφρῶς, διότι ἠσθάνετο ἐαυτὸν μίαν ἐσπέ- ραν καλὰ. Ὁ μπαμπᾶς, τὸν ὁποῖον δὲν ἐνδιαφέρει ποτέ δι' οὐδένα λόγον ἡ θάλασσα, ἤρχισε νὰ πολιτοκῇ τὸν νέον διὰ τῆς... αἰωνίας πολιτικῆς του.

(Ἔπεται συνέχεια).